

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง สถิติวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผู้ป่วยวัณโรคปอดและผู้ป่วยมะเร็งที่ขอบปอดในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าวินิจฉัยที่จะแยกผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคปอดออกจากผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งที่ขอบปอด ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานผู้ป่วยในหน่วยโรคปอดแผนกอายุรกรรม ของโรงพยาบาลรามธิบดี และ โรงพยาบาลภูมิพล กรุงเทพมหานคร ที่มารับบริการตรวจรักษาระหว่างเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2535-สิงหาคม พ.ศ. 2536 จำนวน 83 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วย 83 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะโรคคือกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคติดเชื้อ จำนวน 16 คน กลุ่มผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งที่ขอบปอดจำนวน 29 คน และกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคปอด 38 คน จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของ CEA/albumin ในน้ำล้างปอดของกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทำการตรวจสอบค่าเฉลี่ยทีละคู่ โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) จะพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับ CEA/albumin ในน้ำล้างปอดของผู้ป่วยกลุ่มโรคมะเร็งที่ขอบปอด มีความแตกต่างกับกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคติดเชื้อ และกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคปอดอย่างเห็นได้ชัด แต่ค่าเฉลี่ยของระดับ CEA/albumin ในน้ำล้างปอดของกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคติดเชื้อและวัณโรคปอดไม่แตกต่าง ดังนั้นจึงใช้ CEA/albumin ในน้ำล้างปอดเป็นตัวจำแนกผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งที่ขอบปอด ออกจากผู้ป่วยโรคติดเชื้อและผู้ป่วยวัณโรคปอด จากการวิเคราะห์แบบโปรไฟล์ พบว่าโปรไฟล์ของทั้งสองกลุ่มไม่ขนานกัน จึงไม่สามารถรวมผู้ป่วยโรคติดเชื้อและผู้ป่วยวัณโรคปอดเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันได้

2. จากการวิเคราะห์จำแนกประเภทของกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีแบบขั้นตอนพบว่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 16 ตัวแปร มีตัวแปรที่สามารถอธิบายการจำแนกประเภทของกลุ่ม

ผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพียง 14 ตัวแปร คือระดับ CEA/albumin ในน้ำลำปาง, การวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็ง, การวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรค, อาการป่วยในปัจจุบัน คือไอเรื้อรัง ไอเป็นเลือด น้ำหนักลด น้ำหนักเอ็กเรย์ปอดที่ผิดปกติ และไม่มีอาการปรากฏ ,ระดับ albumin ในน้ำลำปาง, ระดับ absolute CEA ในน้ำลำปาง, อายุ, ระดับ albumin ในน้ำเหลือง, ระดับ CEA ในน้ำเหลือง และ การสูบบุหรี่ ส่วนตัวแปร เพศ และ การวินิจฉัยขั้นต้นที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นมะเร็งที่ขอบปอดหรือวัณโรคปอด เป็นตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. จากการวิเคราะห์จำแนกประเภทของกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีแบบขั้นตอนพบว่า การคาดคะเนความเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ป่วย โรคมะเร็งที่ขอบปอด และวัณโรคปอด มีความถูกต้องสูงถึงร้อยละ 100 , 79.3 และ 84.6 ตามลำดับ โดยมีอำนาจการจำแนกสูงถึงร้อยละ 85.54

4. จากการใช้ค่าวัด CEA/Albumin ในน้ำลำปางของกลุ่มผู้ป่วยทั้ง 3 กลุ่ม มาพล็อตกราฟ โดยใช้จุดตัดที่ 145 ng/mg จะได้ค่า Sensitivity 79.3 % และค่า Specificity 96 % จึงสามารถที่จะใช้ค่าวัด BAL CEA/Albumin เป็นตัวจำแนกผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งที่ขอบปอด ออกจากผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ขอบปอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้อาศัยจากกลุ่มผู้ป่วยเพียงจำนวน 83 คน ดังนั้นหากมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากกว่านี้ จะทำให้ผลการตรวจสอบชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นตัวแปรคุณภาพ ทำให้การทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (Normality) ไม่ค่อยเด่นชัด ในขณะที่พบว่าตัวแปรปริมาณมีการแจกแจงแบบปกติ จึงควรจะได้ศึกษาตัวแปรปริมาณอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
3. ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล พบว่าข้อมูลของผู้ป่วยบางกลุ่มมีความแปรปรวนไม่เท่ากัน จึงทำการวิเคราะห์แบบโปรไฟล์โดยใช้ความแปรปรวนร่วม
4. ควรมีการศึกษาในทำนองเดียวกันนี้ในโรงพยาบาลอื่น โดยรวบรวมจำนวนผู้ป่วยให้มากขึ้นกว่าเดิม แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อเป็นแนวทางในการแยกผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งที่ขอบปอด ออกจากผู้ป่วยที่เป็นวัณโรคปอด ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น